

u Zagrebu, kao udruženje republičkih i pokrajinskih saveza za skokove u vodu, odn. plivačkih saveza. Između 1921-41 i 1945-71 skokovi u vodu bili su u nadležnosti Plivačkog saveza Jugoslavije. Savez je član SFKJ, FINA i LEN.

Savezna komisija za fizičku kulturu, organ Saveznog izvršnog vijeća, osn. 17. VIII 1955 sa sjedištem u Beogradu. Prethodio joj je Komitet za fizikulturu Vlade FNRJ, osn. 19. IV 1946, ukinut 2. VIII 1950, a njegove je funkcije preuzeo Savjet za nauku i kulturu Vlade FNRJ. Komisija se sastojala od predsjednika, pomoćnika predsjednika i potrebnog broja članova, koje je imenovalo Savezno izvršno vijeće. Na osnovi Zakona o saveznim organima uprave, zadatak Komisije bio je da prati i podstiče razvitak f.k. naroda. Komisija je prestala djelovati 30. IX 1971.

savezna liga, najviši rang ekipnog klupskog natjecanja u Jugoslaviji u nekim ekipnim sp. igrama (nogomet, rukomet, košarka i dr.) i ekipnim disciplinama u nekim individualnim sportovima (boks, stolni tenis, džudo i dr.). Sistem natjecanja s.l. je najčešće dvostruki bod-sistem: u nekim sp. granama igra se play-off te razne varijante bod-sistema. Konačni pobjednik natjecanja u s.l. osvaja naslov ekipnog prvaka Jugoslavije.

Savezna prednjačko-trenerska škola, obrazovna ustanova za pripremanje profesionalnih viših prednjaka, trenera i organizatora sp. rekreacije u rangu više stručne škole; osn. 1957 u Beogradu odlukom Saveza sportova Jugoslavije i Saveza za tjelesni odgoj Partizan Jugoslavije. Prestala djelovati 1968.

Savezna vazduhoplovna modelarska škola, osn. 1949 u Rumi kao stručna ustanova Zrakoplovnog saveza Jugoslavije za školovanje nastavnika zrakoplovnog modelarstva, organizaciju saveznih natjecanja zrakoplovnih modelara, pripremu reprezentacija Jugoslavije i izdavanje stručnog časopisa Vazduhoplovni modelar. God. 1951 S.v.m.s. je preseljena u Beograd i reorganizirana u Institut za vazduhoplovno modelarstvo koji se bavio unapređenjem zrakoplovne modelarske tehnike i serijskom proizvodnjom kompleta modela, klipnih i raketnih motora za letjeće modele, ostalog pribora kao i izdavanje planova za gradnju modela i literature za zrakoplovno modelarstvo. Kasnije je ova ustanova nastavila rad pod nazivom centar za vazduhoplovno modelarstvo.

savezni kapetan, stručnjak u nekoj grani sporta, amater ili profesionalac zadužen za praćenje, izbor, pripreme i nastup natjecatelja u sastavu nac. reprezentacije na međ. natjecanjima (Ol, PS, PE, Mi, Bi, turniri i prijateljski susreti). S.k. imenuje odgovarajući stručni savez na određeni period vremena.

savezni sudac, najviši rang sudaca u sastavu odgovarajućeg sp. saveza: tu titulu dodjeljuje sudačka organizacija pri centralnom sp. savezu onim republičkim sudcima koji ispunjavaju uvjete utvrđene posebnim pravilnikom za školovanje i unapređenje sudaca.

savezni turnir, stolni tenis: seniorsko otvoreno natjecanje pojedinaca po kup-sistemu; boduje se za službeni rang-listu Jugoslavije. Uz pojedinačno natjecanje muškaraca i žena održava se i natjecanje u igri parova, ranije u disciplinama muškarci i žene ekipno. Igra se od 1949 svake godine (prvi turnir održan u Karlovcu. Od 1976 s.t. se održava pod nazivom Memorijal Vilima Harangoza.

Savezni vazduhoplovni centar, osn. 1954 u Vrhu, kao stručna ustanova Zrakoplovnog saveza Jugoslavije. U S.v.c. školovani su

zrakoplovni jedrilicaři, padobranici i motorni piloti. God. 1972 S.v.c. prestao je s radom; sredstva i stručni kadar je preuzela Škola za zračni saobraćaj Jugoslavenskog aerotransporta (JAT).

Savezni zrakoplovni (vazduhoplovni) slet, priredba sp. zrakoplovstva u organizaciji Zrakoplovnog saveza Jugoslavije, koja je, osim 1947 (Prvi savezni jedrilicaři slet) obuhvatila svojim programom sve grane. Natjecanja održana u sastavu tih sletova imala su rang PJ, a postignuti su i brojni JR. Prvi slet je održan 25. VII—8. VIII 1947 u Cerkljama kod Brežice; Drugi slet u Rumi, 3—14 VII 1949; Treći slet u Rumi, 2—12. VII 1950 i Četvrti (posljednji) slet u Beogradu, Borovu, Novom Sadu i Rumi, 3—13. VII 1952.

Savica, Veslački klub, osn. u Ljubljani; njegovi članovi osvojili su PJ 1959 u osmercu.

Savić, Radmila (1961), rukometna reprezentativka, članica Omladinskog RK Beograd, zaslužna sportašica Jugoslavije. Na Ol 1980 članica ekipe koja je osvojila srebrnu medalju.

Savić, Svetolik (1875-1948), novinar; biciklist, član Sportskog vellepsedskog društva u Beogradu. Pobjednik prve cestovne utrke Beograd—Topčider (1896) iste god. zastupao svoj klub na međ. utrci na 3000 m u Zagrebu i osvojio prvo mjesto.

Savić, Vlastimir (1937), nastavnik padobranstva i motornog letenja, reprezentativac u padobranstvu. U razdoblju od 1962 do 1966 postigao je 7 JR i 4 SR u grupnim skokovima na cilj.

Savinović, Đuro (1950), službenik; reprezentativac u vaterpolu sa 137 nastupa, član VK Jug (Dubrovnik), zaslužni sportaš Jugoslavije. Sudjelovao na PS 1973 u Beogradu (III mjesto) i 1975 u Caliju (XIII); na PE 1974 u Beču (III), na Ol 1976 u Montrealu (V).

Savinjske i Kamniške Alpe, planine najjužnije austro. granici gotovo u cijelosti u Sloveniji. Pripadaju juž. vapnenačkom dijelu Ist. Alpa. Savinjskom se zove njihova sjev., a Kamniškom juž. strana. Najviši vrh je Grintovec (2588 m). Baze za uspon su Jezersko, Dom u Kamniškoj Bistrici i Logarska dolina. Na juž. padinama je žičara na Kravac i skijsko središte Velika planina. Gl. planinarske kuće su Cojzova, Kamniška, Frišaufova, na Ledinah i Korošica.

Savnik, Miran (1955), stolnoteniski reprezentativac, zaslužni sportaš Jugoslavije, član Železniško namiznoteniskog kluba Maribor i NTK Olimpija (Ljubljana); omladinski prvak Evrope 1972; član reprezentacije koja je osvojila drugo mjesto na PS 1975.

Savnik, Vladimir (1921), službenik; reprezentativac u velikom rukometu sa 3 nastupa, rukometni sudac, sp. radnik. Od 1937 igrao nogomet, a nešto kasnije i rukomet u HSK Meteor (Zagreb), odn. u rukometnoj sekciji FD Dinamo i RK Meteor. Bio tajnik Rukometnog saveza grada Zagreba, potpredsjednik i blagajnik Zbora rukometnih sudaca Zagreba. Uz brojne nagrade i priznanja dobitnik je Zlatne značke SFKJ (1969).

Savolainen, Heikki (1907), fin. reprezentativac u sp. gimnastici; višestruki osvajač olimp. medalja (1928-56), jedan od najboljih sp. gimnastičara Finske. Prije početka Ol 1952 u Helsinkiju, u ime natjecatelja, pročitao olimp. zakletvu.

Savremeni trening, publikacija namijenjena stručnim kadrovima u sportu; izlazi tromjesečno; izdaje Sport indok centar Instituta za fizičku kulturu Jugoslavenskog zavoda za fizičku kulturu i medicinu sporta (Beograd). Uređuju: D. Maršević, S. Savić i V. Zarič. Izlazi od 1969.

D. SAVINOVIĆ

SCAS (engl. Supreme Council of African Sports), Vrhunski sportski savjet Afrike, osn. 1962 sa sjedištem u Yaoundéu (Kamerun); najviša afrička sp. organizacija koja zastupa interese nac. sp. saveza tog kontinenta.

Schäfer, Karl (1909-76), austr. reprezentativac u umjetničkom klizanju; prvi na Ol 1932 i 1936; prvi na PS 1931-36; prvi na PE 1929-36. Bio trener nekih istaknutih klizača. God. 1935 gostovao u Zagrebu, nastupivši natadašnjem klizalištu ZKD (Zagrebački klizački klub) na Miramarskoj cesti.

Schäfer, Franjo (1906), teniski reprezentativac; prvak Jugoslavije 1929-31, u igri parova 1929, 1930, 1932-33 i 1935, u igri mješovitih parova 1931 i 1939. Za reprezentaciju Jugoslavije u Davis Cupu igrao 1928-35.

Scheckter, Jody (1950), automobilist iz Južnoafričke Republike. Od 1972 nastupa na PS u klasi automobila formula 1. God. 1974 osvojio je GP Švedske i Engleske; u konačnom poretku za PS bio je treći; 1975 pobijedio je na GP Engleske i sedmi je na PS; 1976 pobjednik je GP Švedske i treći na PS; slijedeće god. osvojio je GP Argentine, Kanade i Monte Carla i drugo mjesto na PS; 1979 osvojio je prvo mjesto na PS bolidom Ferrari.

Schemansky, Norbert (1924), amer. reprezentativac u dizanju utega; prvi na Ol 1952 te na PS 1951 i 1953 u srednjeteškoj kategoriji; treći na Ol 1960 i 1964 te drugi na PS 1962 i 1963 (sve u teškoj kategoriji). Postigao 23 SR; najbolji rezultat: 544,5 kg (1964).

Schenk, Ard (1944), niz. reprezentativac u brzinskom klizanju; prvi na Ol 1972 na 1500, 5000 i 10000 m; drugi na Ol 1968 na 1500 m; prvi na PS 1970-72; prvi na PE 1966, 1970 i 1972; postigao ukupno 15 SR. 1972-73 nastupao kao profesionalni natjecatelj u brzinskom klizanju.

Scheuer, Michael (1927), reprezentativac SR Njemačke u kajakaštvu; prvi na Ol 1956 na 1000 m u K-2, treći 1952 i 1956 na 1000 m u K-1; prvi na PS 1958 na 1000 i 10000 m u K-4, drugi na PS 1954 na 1000 m u K-2; prvi na PE 1957 i 1959 na 10000 m u K-4; drugi na PE 1959 na 1000 m u K-4.

Schlagball (njem.); igra odbijanja i hvatanja lopte), stara njemačka narodna igra u kojoj dvije ekipe sa po 12 igrača, naizmjenice batom odbijaju odn. rukama hvataju loptu. Igra lište je u obliku pravokutnika. Na 10 m od zadnje poprečne linije igrališta i na njihovom međusobnom razmaku od 4 m ukopane su dvije motke sa zastavicama visine 1,5 m.

J. SCHECKTER

